

**Gerard Costa
Vador Canet
Albert Roig**

**EL
CALL JUEU**
DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES

QUI SÓN?

- ▣ El judaisme és la religió que practiquen els jueus.
- ▣ Segons la tradició jueva, els orígens jueus són traçats des dels patriarques bíblics: Abraham, Isaac i Jacob, al II mil·lenni aC. Actualment els jueus gaudeixen d'autonomia política a l'estat d'Israel, un estat localitzat en el lloc que ells consideren la seva llar d'origen, la Terra d'Israel.

QUÈ EREN ELS CALLS?

- ▣ Els calls eren les zones habitades antigament per jueus als Països Catalans.
- ▣ En general, els calls s'unien institucionalment a l'entorn de l'"aljama", que disposava d'una estructura de govern presidida pels secretaris i el seu consell.

HISTÒRIA

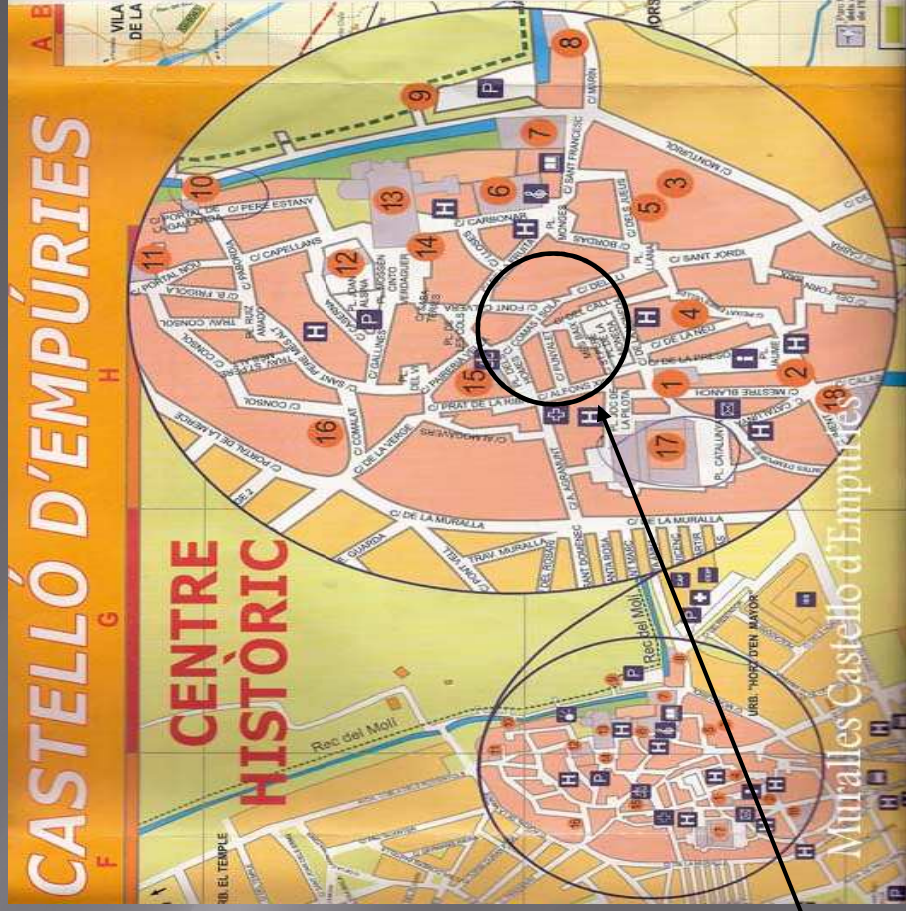
- ▣ La jueria de Castelló d'Empúries, després de Girona, va ser la més important de les setze catalanes.
- ▣ La seva història es coneix gràcies a tota la informació que s'ha conservat, la qual ha ajudat a trobar les dues sinagogues, els cementiris i l'expansió del call.

EL PRIMER/VELL CALL

- ▣ El call primitiu jueu de Castelló d'Empúries es va construir a mitjan segle XIII al sud-est del poble, al barri del Puig de l'Eramala, on es va construir la primera sinagoga. Avui en dia encara es conserva la denominació de "carrer dels Jueus". D'aquesta sinagoga no en tenim cap notícia, només està documentada la seva recuperació a mitjan segle XV.

LOCALITZACIÓ DEL PRIMER CALL

FOTOS DEL CALL

EL SEGON CALL

- ▣ A Castelló va arribar un moment que hi havia tants jueus que es va haver de fer una altra sinagoga més gran.
- ▣ El nou call, com a prolongació del primer, disposà d'una nova sinagoga. La seva localització, al carrer de les Peixateries Velles, s'ha pogut confirmar gràcies als documents notarials conservats, on surten escrits els límits de la parcel·la.

FOTOS DEL SEGON CALL

CEMENTIRI VELL

- ▣ La comunitat jueva de Castelló, a més de tenir sinagoga, també tenia un cementeri propi. Estava situat a fora de les muralles, en una zona elevada coneguda com “Els Aspres”. El cementeri antic dels jueus se situava a la part nord-est de la vila comtal i el seu límit a l'est era el Rec del Molí. Va ser utilitzat fins als primers anys del s. XIV. Actualment és una propietat privada.

CEMENTIRI 'NOU'

- ▣ Cap al 1306 apareixen documents del cementiri nou. La comunitat va comprar un terreny molt gran, al costat de l'antic fossar. S'ubicava a la part baixa dels Aspres, fent frontera amb el rec del Molí per l'oest. Va ser utilitzat fins a l'expulsió, el 1492.

CEMENTIRI DELS CONVERSOS

- ▣ Als jueus que es van convertir al cristianisme, no se'ls va deixar enterrar al mateix lloc que als cristians de tota la vida. Els van habilitar un lloc, a la part est de la Basílica de Santa Maria.

LOCALITZACIÓ DEL CEMENTIRI DELS CONVERSOS

